

LÍFEYRISSJÓÐUR BANKAMANNA HLUTFALLSDEILD

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN 2013

2014-03-14

TBG ehf.

Tryggingastærðfræðistofa Bjarna Guðmundssonar ehf.
Grensásvegi 7– 109 Reykjavík

2014-03-14

Eftirfarandi tryggingafræðileg athugun á stöðu Hlutfallsdeildar Lífeyrissjóðs bankamanna í lok árs 2013 er unnin að beiðni stjórnar sjóðsins í samræmi við ákvæði 5. greinar samþykktar sjóðsins. Athugunin er gerð í samræmi við ákvæði l. 129/1997, ákvæði reglugerðar 391/1998 og leiðbeinandi reglur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um framkvæmd tryggingafræðilegra athugana frá árinu 2002. Tryggingafræðileg athugun var síðast gerð miðað við stöðu sjóðsins í lok árs 2012.

Í tryggingafræðilegri athugun felst samanburður á verðmæti eigna sjóðsins og iðgjalda við þær skuldbindingar til greiðslu lífeyris sem leiða af samþykktum sjóðsins. Lög um starfssemi lífeyrissjóða og samþykktir sjóðsins setja vikmörk fyrir þann mun sem heimill er milli eignaliða og skuldbindinga.

Hlutfallsdeild Lífeyrissjóðs bankamanna veitir réttindi í samtryggingu.

Mat á skuldbindingum byggir á upplýsingum um réttindi sjóðfélaga úr réttindabókhalda sjóðsins sem sjóðurinn lét í té. Við mat eignaliða er einnig stuðst við upplýsingar fengnar úr ársreikningi og fjárhagsbókhalda sjóðsins.

Helstu reikniforsendur sem notaðar eru við athugunina eru :

- Raunávöxtun eigna sjóðsins verði 3,5% árlega
- Lífslíkur sjóðfélaga og réttihafa : samkvæmt íslenskri reynslu 2007-2011
- Örorkulíkur sjóðfélaga : 60% af reynslu í íslenskum lífeyrissjóðum 1998-2002,

Forsendur eru óbreyttar frá síðustu tryggingafræðilegri athugun sjóðsins.

Skuldbindingar vegna þeirra iðgjalda sem greidd hafa verið til sjóðsins vegna iðgjaldatímabíla fram til loka 2013 kallast áfallnar skuldbindingar. Heildar lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru skuldbindingar sjóðsins þegar einnig er ætlað fyrir réttindum vegna ógreiddra iðgjalda núverandi sjóðfélaga og lúta ákvæði laga um heimil vikmörk að mun á heildarskuldbindingum og endurmetnum eignum að viðbættu verðmæti iðgjalda.

Er niðurstaða athugunarinnar að verðmæti eigna sjóðsins að meðtöldum iðgjöldum en frádregnum kostnaði vegna fjárfestinga reiknast 40.432,0 milljónir og skuldbindingar vegna lífeyris og rekstrarkostnaðar 44.786,3 milljónir. Mismunur eigna og skuldbindinga reiknast því -4.354,3 milljónir, eða -9,7% af skuldbindingum.

Staða sjóðsins er utan þeirra marka sem almennt eru áskilin í l.129/1997 en þar eru hámark vikmarka milli eigna og skuldbindinga 10% á einstöku ári og 5% fyrir stöðu samfellt í fimm ár, en skuldbindingar voru síðast minna en 5,0% umfram eignir í lok árs 2008.

Vikmörkum 1.129/1997 hefur með bráðabirgðaákvæðum verið breytt í 11% fyrir tryggingafræðilegar athuganir 2013 frá þeim 10% sem almennt gilda fyrir stöðu á einstöku ári og er heimilt að mismunur sé meira en 10% árin 2008-2013 svo lengi sem munur á einstökum árum hafi ekki farið fram yfir heimiluð mörk hvers árs.

Samþykktir Lífeyrissjóðs bankamanna tiltaka ekki ákveðin vikmörk fyrir mun eigna og skuldbindinga en í 5. grein samþykktá er að finna almennt ákvæði um að jöfnuður skuli vera milli eigna og skuldbindinga.

Eignir sjóðsins að frádregnu mati á fjárfestingarkostnaði og án verðmætis iðgjalda reiknast 38.404,9 milljónir og áfallnar skuldbindingar 41.788,5 milljónir, og mismunur því -3.383,6 milljónir eða -8,1%. Lög kveða ekki sérstaklega á um vikmörk áfallinna skuldbindinga og eigna og ekki heldur samþykktir Hlutfallsdeildar Lífeyrissjóðs bankamanna enda er vegna réttindakerfis sjóðsins þrengra skilyrði að miða við heildarskuldbindingar.

Nánari grein er gerð fyrir forsendum, reikniaðferðum og niðurstöðum hér á eftir. Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum ber að skoða sem vænta niðurstöðu úr reiknilíkani þar sem byggt er á forsendum sem eru háðar óvissu. Mismunur milli niðurstöðu reiknilíkansins og raunveruleika geta komið fram bæði vegna tilviljanasveiflna, einkum þegar sá hópur sem reiknað er fyrir er lítill, og einnig vegna þeirrar miklu óvissu sem er um forsendur sem notaðar eru. Forsendur reiknilíkansins lúta að vöxtum, dánarlíkum og fleiri óvissuþáttum áratugi fram í tímann og því nánast óhjákvæmilegt að frávik komi fram frá þeim forsendum sem reiknað er eftir.

Virðingarfyllst,

Bjarni Guðmundsson, tryggingastærðfræðingur

HLUTFALLSDEILD LÍFEYRISSJÓÐS BANKAMANNA

Lífeyrissjóður bankamanna hét áður Eftirlaunasjóður starfsmanna Landsbankans og Seðlabankans en starfsemi hans má rekja aftur til ársins 1929. Hinn 1. janúar breyttist nafn sjóðsins og starfsemi var skipt í tvær deildir, Hlutfallsdeild og Stigadeild (nú Aldursdeild). Hlutfallsdeild er lokuð fyrir nýjum sjóðfélögum en varðveitir hluta af réttindum sjóðfélaga sem áunnin eru fyrir lok árs 1997. Sjóðfélagar ELS áttu við lok árs 1997 val um hvort þeir flyttu áunninn rétt sinn og réttindaöflun til framtíðar yfir í Stigadeild sjóðsins eða greiddu til Hlutfallsdeildar, en deildin tekur eins og áður sagði ekki við nýjum sjóðfélögum. Fram til loka árs 1997 ábyrgðust aðildarstofnanir Eftirlaunasjóðs starfsmanna Landsbankans og Seðlabankans skuldbindingar sjóðsins en sú bakábyrgð var felld niður við lok árs 1997. Samhliða því greiddu aðildarfyrirtæki til sjóðsins það sem samkvæmt tryggingafræðilegu mati þurfti til að eignir sjóðsins nægðu fyrir skuldbindingum. Með sérstöku samkomulagi aðildarstofnana við sjóðinn árið 2006 var greitt til sjóðsins viðbótarframlag vegna breytinga sem orðið höfðu á forsendum sem lagðar voru til grundvallar við matið 1997.

RÉTTINDAÁKVÆÐI

Réttindi sjóðfélaga til lífeyris og skylda þeirra til greiðslu iðgjalda til sjóðsins fara eftir ákvæðum samþykktá sem staðfestar voru af fjármálaráðuneytinu 15. desember 2011.

Réttindaákvæði deildarinnar eru í megin atriðum óbreytt frá því sem var við breytingu samþykktá við lok árs 1997.

Lífeyrisréttindi sem hlutfallsdeild veitir eru ævilangur ellilífeyrir frá 65 ára aldri, örorkulífeyrir ef sjóðfélagi verður ófær um að gegna starfi því er veitt hefur honum aðild að sjóðnum og örorka er metin amk. 10%, ævilangur makalífeyrir til maka sem sjóðfélagi lætur eftir sig við andlát, og barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga eða töku örorkulífeyris. Sjóðfélagar sem náð hafa samanlögðum aldri og starfsaldri sem er 95 ár geta látið af störfum fyrir 65 ára aldur, en þó ekki fyrir 60 ára aldur.

Lífeyrisréttindi eru reiknuð sem hlutfall viðmiðunarlauna, sem fyrir þá sem látið hafa af störfum eftir árslok 1997 eru meðaltal launa síðustu fimm ára fyrir starfslok, verðtryggt með vísitölu neysluverðs til töku lífeyris eða meðaltal launa til starfsloka frá árslokum 1997 ef sá tími er skemmri en fimm ár.

Viðmiðunarlaun þeirra sem létu af störfum fyrir árslok 1997 og ekki höfðu byrjað töku lífeyris í lok árs 1997 eru miðuð við laun eftirmanns í lok árs 1997 verðtryggt með vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá þeim tíma.

Starfsmenn sem ekki hafa náð tilteknum lágmarksstarfstíma öðlast rétt til endurgreiðslu eigin iðgjalda með viðmiðunarvöxtum sem stjórn sjóðsins ákveður en eiga ekki lífeyrisrétt.

Ofangreind samantekt um reglugerðarákvæði er ekki tæmandi og er um fyllri upplýsingar vísað til 3. og 4. greina samþykktá um aðild að sjóðnum, 10 - 16. greinar

varðandi skilyrði fyrir rétti til töku lífeyris, réttindaákvæði og réttindaöflun, og til 9. greinar um iðgjaldagreiðslur.

GÖGN

Helstu gögn sem stuðst hefur verið við eru:

1) Upplýsingar um einstaka lífeyrisþega og greiðslur til þeirra í desember 2013.

2) Fyrir aðra sjóðfélaga hlutfallsdeildar var fengin skrá um öflun lífeyrisréttinda á hverju ári. Fyrir sjóðfélaga sem látið höfðu af störfum fyrir lok árs 1997 og eiga rétt til lífeyris hafa fengist upplýsingar frá aðildarstofnunum um viðmiðunarlaun í lok þess árs, sem síðan taka breytingum með vísitölu neysluverðs til verðtryggingar. Fyrir sjóðfélaga sem látið hafa af störfum síðan er miðað við meðallaun frá lokum árs 1997 til starfsloka eða meðallaun síðustu fimm starfsára, reiknuð út frá iðgjaldagreiðslum, og uppfærð til verðlags í lok árs 2013.

Fyrir alla sjóðfélaga fengust upplýsingar um fæðingarár og mánuð og kyn.

Gagna þessara var aflað af starfsmönnum sjóðsins úr réttindabókhaldi lífeyrissjóðsins og launakerfum.

Þá fengust á skrifstofu sjóðsins upplýsingar um orlofsgreiðslur sem atlað er fyrir sérstaklega í hlutfallsdeild.

Við áætlun um framtíðariðgjöld vegna iðgjaldatímabila 2014 og síðar sem núverandi sjóðfélagar eiga eftir að greiða til sjóðsins er miðað við að allir þeir sem öðluðust réttindi á árinu 2013 og ekki hafa byrjað töku lífeyris muni halda áfram að ávinna sér sömu réttindi til framtíðar. Er þessi hópur sjóðfélaga kallaðir virkir sjóðfélagar en aðrir þeir sem eiga réttindi í sjóðnum og ekki eru lífeyrisþegar kallaðir óvirkir sjóðfélagar.

Úr ársreikningum sjóðsins fengust upplýsingar um kostnað við rekstur síðastliðin þrjú ár og auk þess um eignastöðu sjóðsins og úr verðbréfakerfi eru fengnar upplýsingar um greiðslukjör skuldabréfa og gengi eigna með breytilegar tekjur á markaðsverði.

Iðgjaldagreiðslur ársins 2013 hafa verið bornar saman við iðgjaldagreiðslur samkvæmt ársreikningi og lífeyrisgreiðslur desember 2013 bornar saman við lífeyrisgreiðslu ársins samkvæmt ársreikningi. Þá hafa upplýsingar um réttindi sjóðfélaga verið borin saman við samsvarandi upplýsingar frá athugun fyrra árs.

Hafa þessar athuganir ekki bent til annars en að byggja megi mat skuldbindinga sjóðsins á þeim gögnum sem fyrir liggja úr réttindakerfi, en gögn hafa ekki verið sannreynð með samanburði við frumgögn eða öðrum hætti en þeim sem hér er lýst.

REIKNIFORSENDUR OG -AÐFERÐIR

Reikniforsendur fyrir tryggingafræðilegar athuganir íslenskra lífeyrissjóða eru tilgreindar í lögum 129/1997 og reglugerð 391/1998 sem fjármálaráðherra setur með

heimild í fyrrgreindum lögum. Tryggingafræðingi er heimilt að víkja frá þessum staðalforsendum ef talið er að sérstakar aðstæður í viðkomandi sjóð verði þess valdandi að aðrar forsendur eigi betur við. Engu að síður skal reiknað eftir staðalforsendum og sú niðurstaða birt til samanburðar. Með reglugerð 391/1998 er Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga falið að útbúa töflur um lífs- og örorkulíkur til nota við gerð tryggingastærðfræðilegra athugana og jafnframt töflur um hjúskapar og barneignalíkur.

Staðalforsendur um lífs- giftingar- og örorkulíkur eru skv. reiknigrunni sem gefinn hefur verið út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Notaðar eru íslenskar dánar- og eftirlifendatöflur byggðar á innlendri reynslu, giftingarlíkur og meðalaldur maka og tölur um fjölda barna eru byggðar á upplýsingum úr Þjóðskrá. Við tryggingafræðilega athugun 2013 eru notaðar íslenskar dánar- og eftirlifendatöflur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga, byggðar á reynslu árána 2007-2011. Við mat á skuldbindingum varðandi örorku er miðað við meðaltal reynslu íslenskra lífeyrissjóða árin 1998-2002.

Um öll þessi atriði er í athugun þessa árs fylgt staðalforsendum nema hvað varðar örorkuforsendur en þar hefur verið notuð 40% lækkun á örorkutiðni vegna góðrar örorkureynslu í sjóðnum.

Staðalaðferð reglugerðar 391/1998 um mat á kostnaði er að leggja til grundvallar meðaltal rekstrarkostnaðar síðustu þriggja ára, uppfærðum til verðlags í lok úttektaárs. Sérstakt samkomulag hefur verið gert við aðildarstofnanir um viðbótar framlög til rekstrar deildarinnar, og varð það virkt á árinu 2013. Er við mat á rekstrarkostnaði til framtíðar miðað við nettó kostnað sjóðsins 2011 til 2013, uppfærðum til verðlags í lok ársins, að teknu tilliti til þessa framlags. Dregin er frá rekstrarkostnaði gjaldfærsla vegna sérstaks framlags lífeyrissjóða til fjármögnunar tímabundinna vaxtabóta, enda hefur verið samið um milli samtaka lífeyrissjóða og stjórnvalda að ekki verði framhald á þessari gjaldtöku. Rekstrarkostnaði deildarinnar er síðan skipt milli áfallinna og heildarskuldbindinga í hlutfalli við skuldbindingar og iðgjöld.

Þá er gert ráð fyrir 3,5% ávöxtunarforsendu og í hlutfallsdeild þar sem lífeyrisskuldbindingar fylgja launaþróun sjóðfélaga á starfstímanum er gert ráð fyrir 0,5% árlegri hækkun launa og auk þess aldursbundnum launahækkunum.

Fyrir starfstíma sjóðfélaga er þannig notað heimildarákvæði í 19. gr. rg. 391/1998.

Skuldbindingar eru metnar í tvennu lagi. Annars vegar eru metnar áfallnar skuldbindingar, þ.e. þær skuldbindingar sem sjóðurinn hefur þegar tekið á sig vegna áunninna réttinda sjóðfélaga og hins vegar framtíðarskuldbindingar sjóðsins, sem eru þær skuldbindingar sem falla munu á sjóðinn vegna þeirra iðgjalda sem ætlað er að berist sjóðnum frá þeim sjóðfélögum sem taldir eru virkir er athugun fór fram.

Virkir sjóðfélagar í hlutfallsdeild eru skilgreindir sem þeir einstaklingar sem greiddu til sjóðsins í lok ársins, en deildinni hefur verið lokað fyrir nýjum sjóðfélögum.

Samanlagt eru áfallnar- og framtíðarskuldbindingar heildarskuldbinding sjóðsins vegna lífeyrisgreiðslna.

Við mat áfallinna skuldbindinga er fyrir lífeyrisþega miðað við úrskurðaðan lífeyri í desember 2013. Fyrir aðra sjóðfélaga reiknað hverjar verða muni lífeyrisgreiðslur til þeirra samkvæmt samþykktum sjóðsins miðað við þegar áunnin réttindi. Þegar

heildarskuldbinding er reiknuð er miðað við allir sem taldir eru til virkra sjóðfélaga verði það áfram þar til starfi lýkur vegna aldurs, örorku eða andláts.

Áfallin skuldbinding fyrir virka sjóðfélaga er reiknuð eftir viðmiðunarlaunum lífeyris eins og þau voru við lok árs 2013 hjá hverjum virkum sjóðfélaga, þ.e. verðbætt meðallaun síðustu fimm ára.

Lífeyrisaldur er settur 67 ár fyrir virka sjóðfélaga, og 65 ár fyrir þá sem eiga geymd réttindi.

Metin er sérstaklega skuldbinding vegna svokallaðrar 95 ára reglu í hlutfallsdeild. Er reiknuð hækkun heildar skuldbindinga og lækkun iðgjalda sem hljótast myndi af því að allir sem kost eiga á að nýta sér 95 ára reglu myndu gera það í stað þess að láta af störfum 67 ára. Skuldbinding sjóðsins fyrir starfandi sjóðfélaga vegna þessarar reglu er talin fjórðungur af þannig reiknaðri fjárhæð. Er það í samræmi við þá aðferð sem notuð var er aðildarstofnanir gerðu upp skuldbindingar sínar við sjóðinn samkvæmt eldri reglugerð. Skuldbindingunni er skipt milli áfallinna og framtíðarskuldbindinga í hlutfalli við starfstíma fram til að 95-ára aldursmarki er náð.

Við mat á skuldbindingum vegna endurgreiðslu iðgjalda skv. eldri reglugerðum er gert ráð fyrir að endurgreiðsla miðist við ávöxtun sjóðsins á hverjum tíma og iðgjaldshluta sjóðfélaga.

NIÐURSTÖÐUR

Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu lífeyrisskuldbindinga eftir tegundum lífeyris, og hvort um er að ræða áunnin réttindi eða áætlaða réttindaöflun vegna framtíðariðgjalda.

Tafla II. Tryggingafræðileg staða Hlutfallsdeildar 2013 – fjárhæðir í milljónum			
Eignir	Áunnið	Framtíð	Heildar
Eignir:	36.756,3		36.756,3
Endurmat:	1.956,9		1.956,9
Fjárfestingagjöld:	-308,3		-308,3
Iðgjöld:		2.027,1	2.027,1
Samtals:	38.404,9	2.027,1	40.432,0
Skuldbindingar			
Eftirlaunalífeyrir:	34.500,8	2.513,8	37.014,6
Örorkulífeyrir:	1.367,4	113,8	1.481,2
Makalífeyrir:	5.330,4	298,5	5.628,9
Barnalífeyrir:	4,8	1,8	6,6
Kostnaður:	585,1	69,9	655,0
Samtals:	41.788,5	2.997,8	44.786,3
Mismunur:	-3.383,6	-970,7	-4.354,3
Hlutf. af skuldb.	-8,1%	-32,4%	-9,7%

Með makalífeyri eru taldar dánarbætur og kostnaður vegna 95 ára reglu með eftirlaunaskuldbindingu.

Munur milli eignaliða og heildarskuldbindinga lífeyrissjóða má samkvæmt ákvæðum l. 129/1997 ekki reiknast yfir 5% samfellt í fimm ár, eða 10% í eitt ár, mælt sem hlutfall af skuldbindingum. Til bráðabirgða hefur þessum mörkum verið breytt og eru fyrir árið 2013 þannig að heildarstaða ársins má sýna allt að 11% frávik og fyrir árin 2008-2013 gildir að frávik hvers árs skuli ekkert árið hafa farið umfram leyft heildarfrávik. Uppfyllir því sjóðurinn skilyrði l. 129/1997 um tryggingafræðilega stöðu í lok árs 2013.

Staða deildarinnar versnar nokkuð á liðnu árim, áfallin staða fer úr -6,9% í -8,1% og heildarstaða í -9,7% úr -7,9%. Ástæða þess er einkum aukin nýting á 95 ár reglunni og einhver hækkun launa sem greitt er af til sjóðsins.

BREYTINGAR FRÁ FYRRA ÁRI

Þær reikniforsendur sem mestu ráða um mat skuldbindinga eru vextir, lífs- og örorkulíkur og rekstrarkostnaður. Mat á rekstrarkostnaði breytist óverulega á árinu.

Vaxtaforsendur eiga við langa framtíð og verður því að varast að draga of sterkar ályktanir af reynslu stutts tímabils. Þá er þess að gæta að eignamati í tryggingafræðilegri athugun er breytt frá því sem gefið er upp í ársreikningi, því ávöxtun umfram 3,5% er að hluta reiknuð inn til framtíðar og eignir á markaði með breytilegar tekjur reiknaðar á meðalverði þriggja mánaða. Ávöxtun sem lesa má út úr ársreikningi er því sjaldnast sambærileg við þá ávöxtun sem kemur fram við skoðun á tryggingafræðilegum athugunum.

Ef borin er saman endurmetin eign sjóðsins 2012 og 2013 að teknu tilliti til innborgaðra iðgjalda og greidds lífeyris og kostnaðar á árinu 2013 fæst reiknuð raunávöxtun m.v. vísitölu neysluverðs til verðtryggingar og endurmetna eign sem er rétt um 3,5% eða eins og gert er ráð fyrir í forsendum.

Á árinu varð hins vegar mikil aukning á nýtingu 95 ára reglu sem hækkaði skuldbindingar töluvert umfram það sem gert hafði verið ráð fyrir.

Auk þess má benda á að þegar halli er kominn á stöðu lokaðs sjóðs eins og Hlutfallsdeildar þá mun hallinn smám saman aukast að öðru óbreyttu.

FYLGISKJÖL

1. Óvirkir sjóðfélagar, fjöldi og áunnin réttindi eftir aldri og kyni
2. Virkir sjóðfélagar, fjöldi, áunnin réttindi og iðgjöld eftir aldri og kyni
3. Lífeyrisþegar
4. Endurmat, áætluð iðgjöld
5. Tryggingafræðileg staða 2013
6. Tryggingafræðileg staða 2013 reiknuð með staðalforsendum
7. Samanburður við stöðu árið 2013
8. Aldursdreifing virkra sjóðfélaga 2013
9. Meðallaun sem greitt var af 2013

Fylgiskjal 1 - Lífeyrissjóður bankamanna - Hlutfallsdeild - tryggingafræðileg athugun 2013

Yfirlit um réttindi sjóðfélaga - óvirkir sjóðfélagar

Fjöldi, meðalaldur og áunnin lífeyrisréttindi

Aldur		Karlar	Konur	Alls
30-	Fjöldi	14	26	40
	M.aldur	37,93	37,77	37,83
	Meðal lífeyrisr., ár	141.318	121.944	128.725
40-	Fjöldi	138	434	572
	M.aldur	45,04	45,48	45,37
	Meðal lífeyrisr., ár	219.598	196.889	202.368
50-	Fjöldi	101	304	405
	M.aldur	53,56	53,88	53,80
	Meðal lífeyrisr., ár	941.909	545.053	644.022
60-	Fjöldi	34	88	122
	M.aldur	61,85	61,95	61,93
	Meðal lífeyrisr., ár	1.222.885	793.049	912.839
67-	Fjöldi	12	29	41
	M.aldur	70,08	66,93	67,85
	Meðal lífeyrisr., ár	1.039.187	553.106	695.374
Fjöldi		299	881	1.180
Meðalaldur		50,50	50,51	50,50
Meðal lífeyrisr., ár		606.903	386.090	442.041

2012

Fjöldi	305	912	1.217
Meðalaldur	49,83	50,00	49,96
Meðal lífeyrisr., ár	583.533	389.790	438.345

Fylgiskjal 2 - Lífeyrissjóður bankamanna - Hlutfallsdeild - tryggingafræðileg athugun 2013

Yfirlit um réttindi sjóðfélaga - virkir sjóðfélagar

Fjöldi, meðalaldur, áunnin lífeyrisréttindi og iðgjaldagreiðslur árið 2013

Aldur		Karlar	Konur	Alls
40-	Fjöldi	1	20	21
	M.aldur	46,00	46,95	46,90
	Meðal lífeyrisr., %	33,82	48,01	47,33
	Meðal laun 2013	7.033.647	5.113.848	5.205.267
50-	Fjöldi	24	123	147
	M.aldur	55,54	55,50	55,51
	Meðal lífeyrisr., %	62,77	58,29	59,02
	Meðal laun 2013	6.975.149	4.746.537	5.110.392
60-	Fjöldi	29	80	109
	M.aldur	62,79	62,58	62,63
	Meðal lífeyrisr., %	74,49	60,93	64,54
	Meðal laun 2013	6.290.150	4.709.793	5.130.255
67-	Fjöldi	3	4	7
	M.aldur	68,00	67,50	67,71
	Meðal lífeyrisr., %	73,78	61,45	66,73
	Meðal laun 2013	5.909.244	4.179.051	4.920.562
Fjöldi	57	227	284	
Meðalaldur	59,72	57,45	57,91	
Meðal lífeyrisréttur, %	68,81	58,37	60,47	
Meðal laun 2013	6.571.567	4.755.950	5.120.352	

2012

Fjöldi	68	262	330
Meðalaldur	59,44	57,37	57,79
Meðal lífeyrisréttur, ár	66,46	56,14	58,85
Meðal laun 2012	6.474.060	4.714.897	5.077.391

Fylgiskjal 3 - Lífeyrissjóður bankamanna - Hlutfallsdeild - tryggingafræðileg athugun 2013

Yfirlit um lífeyrisþega

Lok 2013

Áunnin lífeyrisréttindi		Karlar	Konur	Alls
Eftirlauna- lífeyrir	Fjöldi	255	405	660
	Meðalaldur	74,98	72,27	73,32
	Meðallífeyrir, ár	3.712.544	2.082.156	2.712.079
Örorku- lífeyrir	Fjöldi	13	82	95
	Meðalaldur	57,85	56,20	56,42
	Meðallífeyrir, ár	2.509.589	1.435.354	1.582.355
Maka- lífeyrir	Fjöldi	35	100	135
	Meðalaldur	70,11	77,60	75,66
	Meðallífeyrir, ár	858.004	2.001.586	1.705.102
Barna- lífeyrir	Fjöldi	1	4	5
	Meðalaldur	18,00	15,75	16,20
	Meðallífeyrir, ár	129.468	129.468	129.468

2012

Áunnin lífeyrisréttindi		Karlar	Konur	Alls
Eftirlauna- lífeyrir	Fjöldi	252	350	602
	Meðalaldur	75,00	72,61	73,61
	Meðallífeyrir, ár	3.560.360	2.018.368	2.663.853
Örorku- lífeyrir	Fjöldi	12	82	94
	Meðalaldur	56,25	56,33	56,32
	Meðallífeyrir, ár	2.266.767	1.392.751	1.504.328
Maka- lífeyrir	Fjöldi	35	97	132
	Meðalaldur	69,11	76,42	74,48
	Meðallífeyrir, ár	828.003	1.911.307	1.624.067
Barna- lífeyrir	Fjöldi	3	4	7
	Meðalaldur	31,33	38,75	35,57
	Meðallífeyrir, ár	152.000	114.000	130.286

Fylgiskjal 4 - Lífeyrissjóður bankamanna - Hlutfallsdeild - tryggingafræðileg athugun 2013

Áfallnar skuldbindingar eru reiknaðar miðað við meðallaun síðustu fimm ára, verðtryggð með vísitölu neysluverðs

Iðgjöld til framtíðar eru áætluð sem það sem hærra er, meðaltal síðustu fimm ára, verðtryggt með vísitölu neysluverðs til janúar eða iðgjald síðasta árs verðtryggt til janúar að viðbættu 0,5% hækkun fram að töku lífeyris

Endurmat á skuldabréfum Hlutfallsdeildar lífeyrissjóðs bankamanna

Fjárhæðir í milljónum

	Endurmat
Skuldabréf, önnur fjármálafyrirtæki	1.701,0
Bundin innlán	255,9
Samtals	1.956,9

Fylgiskjal 5 - Lífeyrissjóður bankamanna - Hlutfallsdeild - tryggingafræðileg athugun 2013

Skipting skuldbindinga - fjárhæðir í milljónum

Dánarlíkur íslenskar samkvæmt reynslu 2007-2011

Örorkulíkur 60% af íslenskum örorkulíkum m.v. könnun 1998-2002

	Eignir	Iðgjöld	Samtals
Bókfærð eign	36.756,3		36.756,3
Endurmat	1.956,9		1.956,9
Fjárf.gjöld	-308,3		-308,3
Núvirði iðgjalda		2.027,1	2.027,1
Samtals eignir	38.404,9	2.027,1	40.432,0

	Lífeyris				Samtals		
	þegar	Óvirkir	Virkir	Ó/V	Áunnið	Framtíð	Samtals
Ellilífeyrir	19.907,7	4.945,7	8.383,1	13.328,8	33.236,5	2.334,1	35.570,6
Örorkulífeyrir	984,9	139,1	243,4	382,5	1.367,4	113,8	1.481,2
Makalífeyrir	3.826,1	500,3	846,1	1.346,4	5.172,5	276,5	5.449,0
Barnalífeyrir	2,5	2,3	0,0	2,3	4,8	1,8	6,6
Makar, eingreiðsla			0,0	0,0	0,0	22,0	22,0
Dánarbætur	89,1	53,6	15,2	68,8	157,9		157,9
Endurgreiðsla iðgjalda		619,0		619,0	619,0		619,0
Vegna 95 ára reglu			645,3	645,3	645,3	179,7	825,0
Kostnaður					585,1	69,9	655,0
Samtals skuldbindingar	24.810,3	6.260,0	10.133,1	16.393,1	41.788,5	2.997,8	44.786,3
Eignir umfram skuldbindingar					-3.383,6	-970,7	-4.354,3
Hlutfall					-8,1%	-32,4%	-9,7%

Fylgiskjal 6 - Lífeyrissjóður bankamanna - Hlutfallsdeild - tryggingafræðileg athugun 2013

Skipting skuldbindinga - fjárhæðir í milljónum

Dánarlíkur íslenskar samkvæmt reynslu 2007-2011

Örorkulíkur 100% af íslenskum örorkulíkum m.v. könnun 1998-2002 (staðalforsendur 2013)

				Eignir	Iðgjöld	Samtals	
Bókfærð eign				36.756,3		36.756,3	
Endurmat				1.956,9		1.956,9	
Fjárf.gjöld				-308,3		-308,3	
Núvirði iðgjalda					1.966,3	1.966,3	
Samtals eignir				38.404,9	1.966,3	40.371,2	
	Lífeyris þegar	Óvirkir	Virkir	Samtals Ó/V	Áunnið	Framtíð	Samtals
Ellilífeyrir	19.907,7	4.945,7	8.383,1	13.328,8	33.236,5	2.334,1	35.570,6
Örorkulífeyrir	984,9	231,8	405,7	637,5	1.622,4	189,7	1.812,1
Makalífeyrir	3.826,1	500,3	846,1	1.346,4	5.172,5	276,5	5.449,0
Barnalífeyrir	2,5	3,1	0,0	3,1	5,6	2,0	7,6
Makar, eingreiðsla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,0	22,0
Dánarbætur	89,1	53,6	15,2	68,8	157,9		157,9
Endurgreiðsla iðgjalda		619,0	0,0	619,0	619,0		619,0
Vegna 95 ára reglu		0,0	645,3	645,3	645,3	179,7	825,0
Kostnaður					388,7	46,3	435,0
Samtals skuldbindingar	24.810,3	6.353,5	10.295,4	16.648,9	41.847,9	3.050,3	44.898,2
Eignir umfram skuldbindingar					-3.443,0	-1.084,0	-4.527,0
Hlutfall					-8,2%	-35,5%	-10,1%

Fylgiskjal 7 - Hlutfallsdeild Lífeyrissjóðs bankamanna - tryggingafræðileg athugun 2013

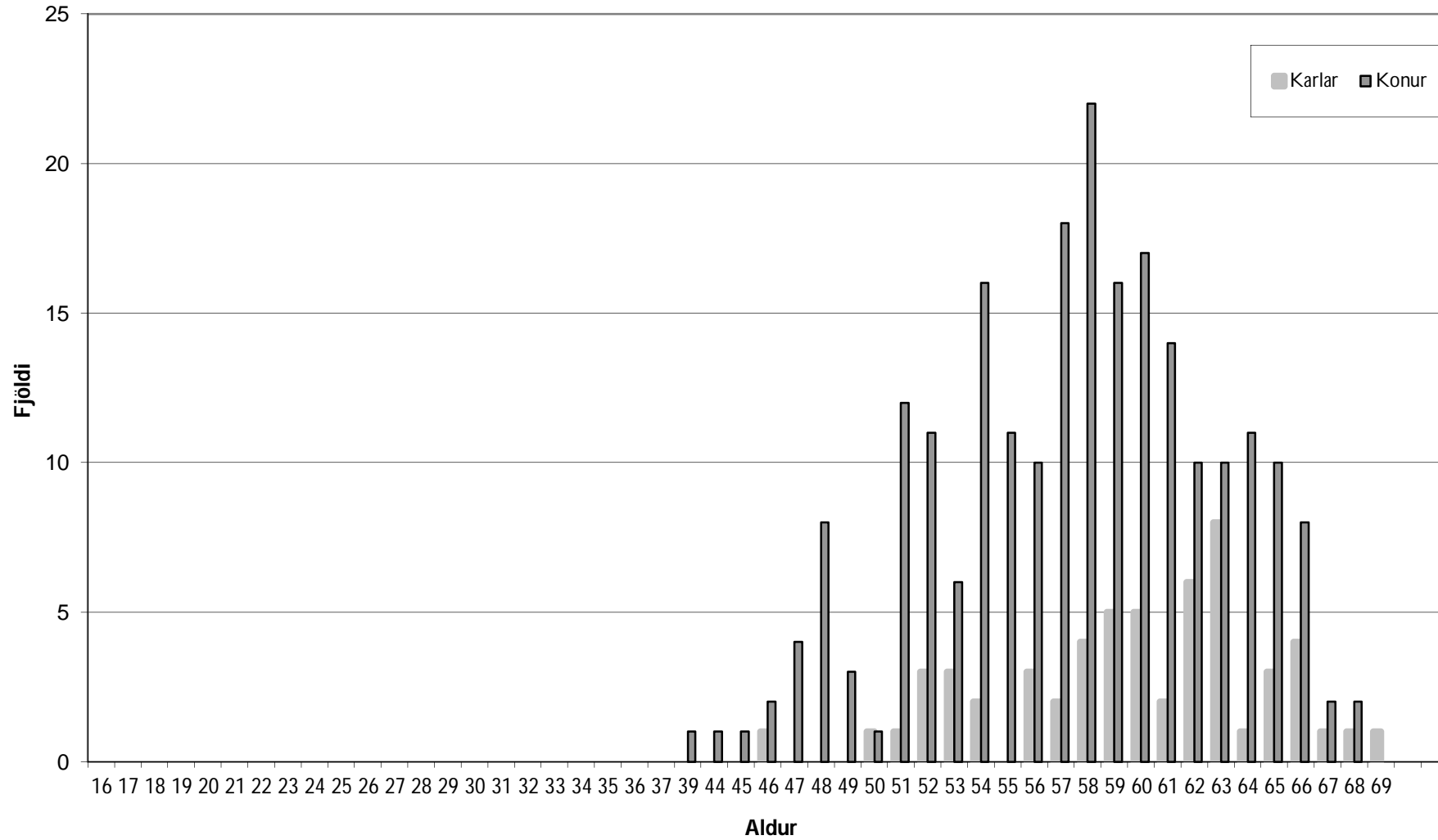
Tryggingafræðileg athugun til framreiknings:

Ár:	2012	mán	12	Framreiknað til loka:	2013	mán	12	Niðurstaða athugunar	2013	mán	12
Vísitala:			402	Vísitala:			416,7				
				Lengd tímabils, mán			12				
				Meðalvísitala tímabils			409,6				
							1747,9				
							125,8				
							273,6				
				Lífeyrir			4,2	2.151,5			
				Iðgjöld			294,9	257,6			
				Kostnaður				38,4			

	Áunnið	Framtíð	Heildar		Áunnið	Framtíð	Heildar		Áunnið	Framtíð	Heildar
Eignir	35.770,5		35.770,5	Eignir+endurm	38.692,6		38.692,6	Eignir	36.756,3		36.756,3
Endurmat	2159,2		2.159,2					Endurmat	1.956,9		1.956,9
Fjárf.gjöld	-306,2		-306,2	Fjárf.gjöld	-317,4		-317,4	Fjárf.gjöld	-308,3		-308,3
Iðgjöld		2.236,1	2.236,1	Iðgjöld		1.953,3	1.953,3	Iðgjöld		2.027,1	2.027,1
Samtals	37.623,5	2.236,1	39.859,6	Samtals	38.375,2	1.953,3	40.328,5	Samtals	38.404,9	2.027,1	40.432,0

	Áunnið	Framtíð	Heildar		Áunnið	Framtíð	Heildar		Áunnið	Framtíð	Heildar
Ellilífeyrir	33.253,3	2.443,5	35.696,8	Ellilífeyrir	34.097,7	2.172,9	36.270,6	Ellilífeyrir	34.500,8	2.513,8	37.014,6
Örorkulífeyrir	1.344,1	123,5	1.467,6	Örorkulífeyrir	1.323,5	107,9	1.431,4	Örorkulífeyrir	1.367,4	113,8	1.481,2
Makalífeyrir	5.281,9	248,2	5.530,1	Makalífeyrir	5.407,0	212,5	5.619,5	Makalífeyrir	5.330,4	298,5	5.628,9
Barnalífeyrir	5,6	4,7	10,3	Barnalífeyrir	2,1	4,1	6,2	Barnalífeyrir	4,8	1,8	6,6
Kostnaður	525,9	66,0	591,9	Kostnaður	553,2	60,3	613,5	Kostnaður	585,1	69,9	655,0
Samtals	40.410,8	2.885,9	43.296,7	Samtals	41.383,5	2.557,7	43.941,2	Samtals	41.788,5	2.997,8	44.786,3
Mismunur	-2.787,3	-649,8	-3.437,1	Mismunur	-3.008,3	-604,4	-3.612,7	Mismunur	-3.383,6	-970,7	-4.354,3
	-6,9%	-22,5%	-7,9%		-7,3%	-23,6%	-8,2%		-8,1%	-32,4%	-9,7%

Lífeyrissjóður bankamanna-Hlutfallsdeild aldursdreifing virkra sjóðfélaga 2013

Lífeyrissjóður bankamanna - Hlutfallsdeild meðal áunnin réttindi virkra sjóðfélaga 2013

